

KTORÝ HMYZ LÁKA DO
SVOJEJ PASCE ČRIEVIČNÍK
PAPUČKOVITÝ?

- A: Pieskárky
- B: Čmeliaky
- C: Denné motýle
- D: Nočné motýle

Použi, prosím,
sivú pečiatku!

V Európe je črievičník orchideou
s najväčšími kvetmi.

Použi, prosím,
bielu pečiatku!

Črievičník
príťahuje
pieskárky!

“ Pieskárky majú optimálnu veľkosť tela na to, aby dokázali zabezpečiť oplodnenie kvetu črievičníka. Nie sú natoľko veľké, aby dokázali vyletieť von z pasce v kvetnom kalichu, ale ani príliš malé na to, aby sa pri vyliezaní von z nej neobtreli o peľové tyčinky. Počas úniku z kvetného kalichu sa im peľ zachytáva na chrbte. Keď sa neskôr chytia do pasce ďalšieho takéhoto kvetu a snažia sa dostať z neho von, zbavujú sa zachyteného peľu tým, že sa obtierajú o to správne miesto – a pritom opelia kvietok.

”

UMENIE KLAMAŤ

PODVÁDZAJÚ HMYZ
SÚ VOČI HMYZU LAHOSTAJNÉ
VEDIA HMYZ OKLAMAT'
HMYZ ODMENIA

UMENIE ORCHIDEÍ

Orchidey rastú vo voľnej prírode predovšetkým v nedotknutých lesoch či mokradiach. Majú radi svetlotienisté prostredie. Keď sa majú dobre, produkujú množstvo drobných semien. Ich semeno však bez prítomnosti niektorých mykoríznych húb v pôde nedokáže samé vyklíčiť. Mladé rastlinky sa so svojimi vyvinutými koreňmi a listami už potom viac-menej dokážu užiť aj samé. Niektoré druhy orchideí nemajú schopnosť fotosyntézy, preto sú po celý svoj život odkázané na pomoc z pôdy.

Orchidey sú fantastické tvormi i farbou svojich kvetov, čím lákajú opelovače. No mnohé druhy nevydajú ani kvapku nektáru, ktorou by odmenili hmyz za odvedené opelenie. Ten sa k nim aj tak opakovane vracia. Tieto rastliny ho vedú k sebe prilákať vďaka svojmu umeniu klamať. Vzhľadom totiž pripomínajú iné, nektáronosné rastliny, ba dokonca vedú napodobniť aj samiči hmyz, čím si prilákajú samčeky.

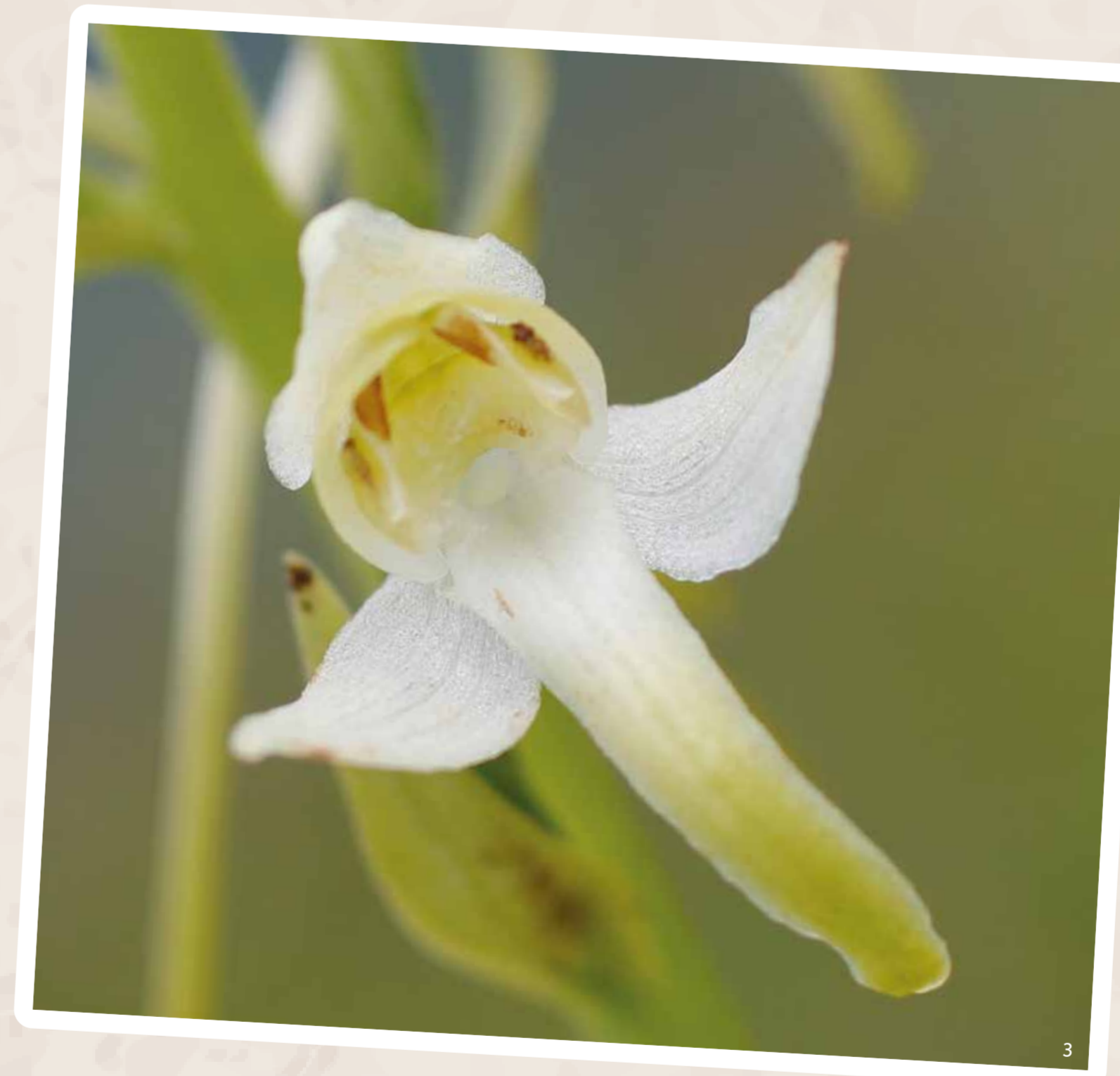
My orchidey sme očarujúco krásne - pravda? Vyvinuli sme tie najnápaditejšie kvety, len aby sme vďaka nim pre seba získali všetko potrebné. Svojimi tvarmi, farbou a vôňou dokážeme prilákať hmyz a využiť ho na vlastné opelenie. Tu sa môžeš viac dozvedieť o mne – črievičníku papučkovom a o ďalších troch druhoch orchideí. Ako vedú rôzne druhy orchideí prilákať k sebe hmyz? Ak súčasne stlačíš dve k sebe sa hodiace tlačidlá, potom zasvieti zelené svetielko.

Črievičník papučkový láka k sebe obeť svojím sýtožltým kalichom a sladkou vôňou. Len čo privábený hmyz zosadne na kvet, zošmykne sa po jeho olejnatom povrchu dole do pasce. Von sa z nej dostane iba cestičkou, po ktorej nazbiera peľ potrebný na opelenie ďalšieho kvetu črievičníka.

Hmyzovník pavúkovitý láka samčekov pieskárky tým, že vôňou i vzhľadom svojho kvetu napodobňuje ich samičky. Keď samček príletí na kvietok v nádeji na párenie, uchytí sa mu na chrbát množstvo peľu, ktoré tento potom automaticky prenesie na ďalší kvet hmyzovníka.

Vemenník vábi návštevníkov z ríše hmyzu svojou neodolateľnou vôňou. Šíri ju iba v noci, a tak priťahuje najmä nočné motýle s dlhým cíciakom. Zatiaľ čo sa nočné motýle sýtia bohatou dávkou nektáru, na stenách ich cíciaku sa zachytávajú zhluky peľu, ktoré potom tento hmyz prenesie na ďalší vemenník.

Prilbica biela si svoje opelenie zabezpečila inak. Pokým je jej kvet ešte uzavretý, otvorí sa v jeho vnútri peľnica a kvet sa sám opelí. Tento typ samoopelenia je síce veľmi presný, no nedochádza k výmene genetickej informácie medzi dvoma jedincami.